

Anayasayı delen yasa ve tuzu kokutan açıklamalar...

Yargı kararları ne olacak?

Enerji özelleştirmeleriyle ilgili birçok davanın sürdüğü bir ortamda, Bakanlar Kurulu'na, Danıştay'ın aldığı bazı kararlara uymama hakkı yasayla düzenlendi. Bu düzenlemeye Danıştay Başkanı karşı çıkmak yerine destek verdi. Bakanlar Kurulu'nun bu doğrultuda alacağı kararlar hukuka güven duygusunun biraz daha sarsılmasına neden olacaktır.

Av. Hayati KÜÇÜK
EMO Hukuk Danışmanı
hayati.kucuk@emo.org.tr

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 26 Nisan 2012 tarihinde 6300 sayılı bir Torba Yasa kabul edildi. Bu yasanın 10. Maddesi ile, 4046 sayılı Özelleştirme Yasası'na Ek Madde konularak, Bakanlar Kurulu'na özelleştirmelerle ilgili yargı kararlarını uygulamama yetkisi verildi. Cumhurbaşkanlığı'na 2 Mayıs'ta gönderilen yasa, 10 Mayıs tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Belli ki aynen TBMM üyeleri gibi, Cumhurbaşkanı da yasanın Anayasaya aykırılığıyla ilgilenmemiştir.

Tesadüfe bakın ki aynı gün, kararlarının bağlayıcılığı ortadan kaldırılan Danıştay'ın kuruluş yıldönümü ve "Danıştay ve İdari Yargı Günü" idi. Danıştay çeşitli etkinliklerle 144. kuruluş yıldönümünü kutladı.

Danıştay kuruluş kutlamalarını, bir ay önce taşındığı yeni modern binasında gerçekleştirdi. Yeni bina ile birlikte Danıştay üyelerinin cüppeleri de yenilenmişti. Danıştay Başkanı **Hüseyin Karakullukçu** kutlama konuşmasını yeni, süslü cüppesiyle yaptı.

Kamu zararı önlenemeycek

Danıştay'ın binası büyümüş, modernleşmiş, cüppeler daha göz doldurucu olmuştu ama aynı gün çıkan bir yasayla verdiği kararların uygulanmayabileceği ilan edilmişti. Böyle bir adım karşısında Danıştay'dan bir tepki göstermesi, kutlama töreninde Danıştay Başkanı'nın siyasetlerin yüzüne karşı yaptığı konuşmada bu durumun düzeltilmesini istemesi beklenirdi. Hukuk devletinin yüksek yargı organının yapması gereken başka ne olabilirdi ki? Oysa öyle olmadı. Yasama ve yürütme faaliyetlerine yedeklenmiş bir yargı görüntüsünden ibaret olan Karakullukçu'nun konuşmasından öne çıkanlar, yeni anayasa çalışmalarının fırsat olduğu ve her türlü katkıyı yapacakları, yargının hızlı ve etkin bir şekilde çalışması gerektiği idi. Danıştay Başkanı'nın duruşunu gösteren asıl ifadeler ise TBMM'de verilen kokteylde ortaya çıktı. Enerji Bakanı **Taner Yıldız** nükleer santralle ilgili bir soruya "Bu konuda yasamanın, yürütmenin ve yargının yek-

nesak bir halde olduğunu görüyoruz. Bu bizim için sevindirici bir durum" diyordu. Yanında bulunan Danıştay Başkanı ise aynı soruya, "Öyle bir şey yok. Durdurma yok artık, ilerleme var artık. Ne varsa yapılacak, bunun lamı cimi yok. Onu durdur, bunu durdur, ne oldu? Biraz yürüyelim bakalım beğenmezsek o zaman başa döneriz" diyerek Bakan'ın sözlerini destekliyordu. Geçmişte de siyasal iktidarlar Danıştay kararlarını uygulamama yönünde adımlar atmışlar ve hatta uygulamamışlardır. Ancak bu adımlara üst düzey yargı organlarından destek gelmesi günümüze özgüydü ve Danıştay'ın varlık nedenine aykırıydı.

Bundan 5 gün sonra, 15 Mayıs günü bu kez AKP Genel Başkan Yardımcısı **Hüseyin Çelik** çıktı sahneye. Kütahya'da katıldığı bir konferansta, sözü Danıştay kararlarına getirdi. Çelik, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan Anayasa referandumuyla vesayetin ortadan kalktığını, millî hakimiyetin gerçek anlamda tecelli ettiğini söylüyordu. Ardından "eski" Danıştay'ı eleştiriyor; verdiği kararlarla millete 600 milyon dolar zarar verdiğini" belirtiyordu. AKP aynı söylemleri Anayasa referandumu sırasında da kullanmış, Başbakan'ın yaptığı konuşmalarda, meydanlardan Danıştay yuhalatılmıştı. AKP bu iddiasını hiçbir delile dayandırmazken, aksine Danıştay kararıyla milyar dolarlar mertebesinde kamu zararlarının önlenildiği bilinmektedir.

Bir hukuk devleti olduğu Anayasada açıkça yer alan ülkemizde, yine Anayasa gereği kuvvetler ayrılığı ilkesinin uygulanması gerekmektedir. Bu ilke gereği olarak da Anayasanın 138. maddesinde, yasama ve yürütme

organları dahil hiçbir organın yargı kararlarını değiştirecek ya da uygulanmasını geciktirecek şekilde karar alamayacağı düzenlenmiştir.

Yargı kararlarının yerine getirilmemesi ya da uygulanmasının geciktirilmesi, hem ceza hukukunda suç olarak görülmekte hem de tazminat konusu olmaktadır. Mevcut siyasal iktidarın yerine getirmemekte ısrar ettiği bazı yargı kararları nedeniyle çeşitli yaptırımlara uğramaları da söz konusudur. Uygulanmayan yargı kararlarının başında Seydişehir Eti Alüminyum A.Ş.'nin satışına ilişkin ihaleyi iptal eden Danıştay kararı gelmektedir. Eti Alüminyum tesisleriyle birlikte, Oymapınar Hidroelektrik Santrali de satış kapsamında bedelsiz olarak ihaleyi kazanan Ce-Ka A.Ş.'ye devredilmiş, Danıştay bedelsiz yapılan bu satışı hukuka aykırı bulmuştu. 2006 yılında yürütülmesi durdurulan ve devamında iptal kararı kesinleşen bu ihale işlemleriyle ilgili yargı kararının yerine getirilmesi için hiçbir adım atılmazken, kararın uygulanmaması için TBMM dahil pek çok kurum devreye girdi. Diğer Danıştay kararlarında olduğu gibi bu karar da, bir kamu varlığının bedelsiz olarak özel sektöre devredilmesi nedeniyle oluşan kamu zararının önüne geçilmesi gerekçesine dayanılıyordu. Danıştay kararlarının kamu zararına yol açtığı iddia eden AKP ise bu kararı uygulamamak için elinden gelen her türlü yöntemi denemektedir.

Yaptırımlar yine geçerli

Konuyla ilgili son gelişme ise Başbakan Erdoğan ve Özelleştirme Yüksek Kurulu üyesi bakanlar **Mehmet Şimşek**, **Ali Coşkun**, **Ali Babacan**, **Binali Yıldırım**, **Kemal Unakitan** ile Özelleştirme İdaresi Başkanları **Ahmet Aksu** ve **Metin Kilci** hakkında açılan tazminat davasında 10 bin lira man-

evi tazminata mahkum olmalarıdır. TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası tarafından açılan davada, Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 27 Mart 2012 tarihli kararının ardından, 9 Mayıs 2012 tarihinde TBMM'den geçirilen yasanın asıl amacının ne olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır. Başbakan ve bakanlar benzer tazminat davalarından ve ceza yargılamalardan kurtulmak istemektedirler. Ancak anayasaya açıkça aykırı olan bu yasal düzenlemenin sorumluları hukuki yaptırımdan kurtarmayacağı da ortadadır.

"Danıştay ve İdari Yargı Günü" Resmi Gazete'de yayımlanan ve açıkça yargı kararlarını hedef alan yasal düzenleme ile üst düzey siyasetçiler ve kamu görevlilerinin yaptıkları açıklamalar, kaygı verici niteliktedir. Bu düzenleme ile üstü kapalı yöntemlerle yargı kararlarını uygulamamak, yargı kararlarının arkasından dolanmak, yargı kararlarına karşı hile yollarına başvurmanın da ötesine geçilmiş, ne yazık ki hukuk devletinin yok sayıldığı bir noktaya ulaşılmıştır. Hukuk devleti ilkesi açıkça çiğnenmekte, yürütme organının her şeye mutlak egemen olduğu bir sisteme doğru gidilmektedir. Yaşanan bu pratiğin önünde engel teşkil eden Anayasa değiştirilmek istenmekte, somut duruma uygun olarak başkanlık sistemi gündeme getirilmektedir.

Enerji alanının tümüyle serbest piyasaya açıldığı bir süreçte, yapılan özelleştirme işlemleriyle ilgili pek çok dava bulunmaktadır. Bu davaların iptalle sonuçlanması halinde uygulanmayacak olması, davaları anlamsız kılmakta hukuka güven tamamen kaybolmaktadır. Kamuoyunda zaten yeterince sarsılmış olan adalet duygusunun daha da yok olmasına neden olan davranışlardan kaçınılması zorunludur. Danıştay Başkanı'nın da söylediği gibi; "Tuzu kokutmamak gerekir. Zira bundan herkes zarar görür."